Філатова Т.С.
Викладач кафедри психології
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ПСИХОЛОГА ЗІ СТУДЕНТАМИ З ОСОБЛИВИМИ ПОРТЕБАМИ

Люди з обмеженими можливостями, інваліди, є скрізь. За оцінками Організації Об'єднаних Націй (ООН), мало не кожна десята людина на планеті є інвалідом. Інвалідність є соціальним явищем, уникнути якого не може жодне суспільство, і кожна держава. Важливою проблемою для студентів із особливими потребами є їх інтеграція у колектив студентів та пристосування оточуючого середовища до їх потреб. Інтеграція інвалідів у соціальне середовище, підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці передбачає організацію роботи з соціально-психологічної реабілітації дітей-інвалідів, психологічної підтримки і в навчальних закладах.

Багатьом студентам із функціональними обмеженнями в університеті не вистачає достатньої уваги та підтримки з боку викладачів через те, що вони не вважають за потрібне повідомляти когось про свою ваду, якщо це не буде впливати на їхні успіхи у навчанні та виконання їхніх обов'язків Такі студенти можуть вважати, що впораються самостійно, чи просто не знають про послуги, які пропонує для них інститут. Деякі студенти з інвалідністю, можливо, покладаються на методи, що їм допомагали до цього часу. Але, оскільки темп навчання в університеті швидший, ніж у школі, і доводиться виконувати більшу кількість завдань високої складності, додаткова допомога таким студентам, безумовно, знадобиться.

Для студентів з особливими потребами важливим є не стільки зміст процесу освіти, скільки створення певних психолого-педагогічних умов, які б полегшували процес навчання.

Робота психолога із такою категорією студентів відбувається через психологічний супровід, який проходить в декількома етапів:

- підвищення психологічної культури всіх учасників навчально-виховного процесу - студентів, викладачів, педагогічної громадськості;

- соціально-психологічна діагностика, моніторинг особистісного розвитку і соціальної ситуації розвитку студентів, прогнозування змін освітньої ситуації та визначення її основних тенденцій.

- проектування і соціально-психологічна корекція розвитку студентів у навчально-виховному процесі.

- соціально-психологічна і педагогічна реабілітація дітей із особливими потребами.

- консультативно-методична допомога всім учасникам навчально-виховного процесу.

Супровід навчання охоплює процеси підготовки до вступу, процедуру вступу, подальшого навчання у ВНЗ, а також передбачає підтримку зв‘язків з випускниками та моніторинг їхнього працевлаштування і потреб у подальшому навчанні.

Забезпечення супроводу навчання студентів з інвалідністю дозволяє їм діяти на рівних з іншими студентами і не є перевагою по відношенню до інших студентів.

Література

1. Стандартные правила обеспечения равных возможностей для инвалидов // Права інвалідів в Україні. – К.: Сфера, 2002. – 357 с.

2. Шевцов А. Г. Новітні технології навчання в освіті студентів із фізичними вадами // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами: Збірник наукових праць. – К.: Університет «Україна», 2002. – С. 195–202.

3. Тесленко В. Формування спеціальної етичної компетентності соціальних та педагогічних працівників для здійснення соціально-

педагогічної підтримки дітей з обмеженими можливостями// Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2005. – №3. – С.78-85.